

GELOOFSVRAGEN

Vraag het aan Theo

Erik DE SMET

- Niet zomaar de vrucht van theologisch werk uit eerste eeuwen
- Jezus' leerlingen leefden van het geloof in Vader, Zoon en Geest

„Drie-eenheid” komt niet voor in het Nieuwe Testament. Het is een term uit de theologie uit de eerste eeuwen van het christendom om het mysterie van God te benoemen. Er is maar één God en Hij is liefde, zelfs in zichzelf: Vader, Zoon en heilige Geest. Hij is één, geen drie. Zeggen dat God een drie-eenheid is, betekent dat slechts de diepe ervaring van de liefde ons kan binnenleiden in het mysterie van God.

De leer van de Drie-eenheid werd definitief vastgelegd tijdens het Concilie van Chalcedon in 451. Toch is het geloof in de drie-ene God niet zomaar de vrucht van filosofisch nadenken en kerkvergaderingen uit de eerste eeuwen van onze jaartelling. Aan het theologische denken gaat een geloofservaring vooraf die we aantreffen in veel evangelieteksten. De ervaring van het optrekken met Jezus zelf is de basis. Misschien wel het sterkst

verwoord is het te vinden in de laatste woorden die de verzen Christus zijn leerlingen meegeeft in het evangelie volgens Matteüs: „Ga, en maak alle volkeren tot leerling; doop hen in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest” (Matteüs 28, 19). De dynamiek tussen Vader, Zoon en Geest vind je in tal van passages, zoals in Jezus' onthutsende uitspraak „Ik en de Vader, Wij zijn één” (Johannes 10, 30) of in het vers uit de proloog van Johannes: „Niemand heeft God ooit gezien, tenzij de Zoon en zij aan wie de Zoon dit heeft bekend gemaakt” (Johannes 1, 18).

Kardinaal Godfried Danneels schrijft over de kwestie in *Triniteit, een kruis erover. Nieuwe perspectieven op een oeroude christelijke doctrine*: „Alles wat we weten over de Drie-eenheid is dus al te vinden op het niveau van de Schrift. Maar het woord zelf vind je er niet. Dit betekent niet dat het later, als een vreemd lichaam, toegevoegd werd. Het woord is er al, maar nog ongeboort, onuitsproken. (...) Het is opmerkelijk dat de eerste volle en duidelijke formulering van de ene God en de drie personen voorkomt in de context van de doopliturgie (Matteüs 28). Het is daar dat het credo met zijn driedigheids

De geloofsbelijdenis verwijst reeds in haar opbouw naar het geloof in de Drie-eenheid. Hoe moeten we die verstaan en waarin wortelt dat christelijke begrip van God als tegelijk één en drie?

is ontstaan. Eerst heeft de Kerk geloofd, gebeden, gedoopt en geleefd van de Drie-eenheid. Later is ze erover gaan nadenken en heeft ze haar leer correct onder woorden gebracht. Hier was het leven voor op de taal en op het denken in begrippen.”

De eerste christenen leefden spontaan in de aanwezigheid van Vader, Zoon en Geest. Terrence Merrigan en Bénédicte Lemmelijn, theologen aan de KU Leuven, stellen in *Triniteit, een kruis erover* vast dat Jezus' relatie tot God als zijn Vader, en daar-

Christelijk verstaan van God komt voort uit diepe menselijke bewoordingen in het Oude Testament

mee ook het christelijke verstaan van God, geenszins werd uitgevonden of uit het niets kwam. Het kwam tot rijping in het oudtestamentische denken en werd toegepast in een nieuwe geloofsituatie die zocht naar een gepaste taal om uit te drukken wat zo moeilijk te verwoorden viel.

Zo spreekt het Oude Testament over God als Vader, in de zin van de persoonlijke relatie tussen

God en de rechtvaardige. De boeken Wijsheid en Wijsheid van Jezus Sirach spreken God in gebed aan als „Vader”. De uitdrukking ‘Zoon van God’ komt ook in meerdere betekenissen ter sprake. De Geest van God, of beter gezegd de adem van God, is ontegensprekelijk eveneens in oudtestamentische teksten veelvuldig aanwezig. En al dient gezegd dat in de teksten van het Oude Testament die beelden niet op elkaar betrokken zijn en ze los van elkaar functioneren, toch was het geloof in de drie-eenheid van de eerste christenen wel degelijk geïnspireerd door een eeuwenoude joodse traditie van praten over God in diepmenselijke bewoordingen.

„Precies dit was een zoektocht van mensen die tastend pogen te vatten hoe God hen overstijgt en tegelijkertijd zo nabij is. Precies dezelfde is de zoektocht van de eerste christenen die probeerden te begrijpen wat hen in Jezus overkwam”, besluiten Merrigan en Lemmelijn.

Reacties op deze bijdrage en nieuwe vragen voor de rubriek zijn welkom bij *Kerk & Leven* • *Vraag het aan Theo*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of via geloofsvragen@kerknet.be.

Trees Dehaene overleden

Trees Dehaene is overleden na een slepende ziekte. Van 1995 tot 2002 was ze voorzitter van het Interdiocesaan Pastoraal Beraad (IPB), het overlegorgaan van de katholieke Kerk in Vlaanderen. Ze pleitte voor een sterkere waardering van de rol van leken in de Kerk, de wijding van vrouwen tot priester en de afschaffing van het verplichte priestercelebaat. In de nasleep van de abortuswet richtte ze in 1991 mee het Centrum voor Relatievorming en Zwangerschapsproblemen cRZ op (nu Fara, Luister- en informatiepunt rond zwangerschapskeuzes). Tot 2008 bouwde ze dit uit tot een studiecentrum over relaties en seksualiteit, (ongepande) zwangerschap, tienerzwangerschap, abortus en prenatale diagnose.

Nieuwe leiding hogere oversten

Tijdens het overleg van de internationale unie van hogere oversten van vrouwelijke religieuzen in Rome kozen de achthonderd aanwezige oversten uit 76 landen de Maltese Carmen Sammut van de zusters missionarissen van Afrika tot voorzitter. Zij volgt Mary Lou Wirtz uit de Verenigde Staten op.

Paus Franciscus over misbruik

Na een viering op het Sint-Pietersplein had paus Franciscus het voor het eerst in het openbaar over pedofilie in de Kerk. De viering werd bijgewoond door leden van de Italiaanse vereniging Meter, die zich inzet in de strijd tegen pedofilie. Franciscus sprak zijn medevoelen uit met de slachtoffers van seksueel misbruik in de Kerk en herhaalde dat hij vastbesloten is de strijd tegen pedofilie onder de clerus voort te zetten, zoals het Vaticaan in april aankondigde na een gesprek tussen de paus en de voorzitter van de Congregatie voor de Geloofsleer. (IVH)

‘Net een boodschap in een fles’

Kris STOEFS' brief aan haar oudste kleinkind, die hij pas in 2030 krijgt, werd bekroond

Nicole LEHOUCQ

„Kent u de slotscène van *Jungle Book*, wanneer Mowgli naar de mensenwereld trekt?”, vraagt Kris Stoefs, terwijl ze uitbeeldt hoe haar kleinzoon Vic dat tafereel naspeelt en als Mowgli tussen de planten sluipt. Dan kruipt zij in de rol van het meisje dat water haalt bij de bron.

Het is een van de spelmomenten waar ze van geniet, als ze met haar oudste kleinkind alleen is. „Dan staat de tijd even stil en word ik zelf weer kind”, vertelt Stoefs (56) uit Oud-Heverlee, die opgroeide samen met acht broers en zussen. In vier jaar tijd kreeg ze vier kleinkinderen en als die er allemaal zijn, is het best wel druk in huis. „Dan heb ik veeleer een zorgende taak en voel ik me meer mama”, zegt ze. Als moeder van twee, kent ze de stress van de combinatie van een baan als luchtverkeersleider en de tijd voor het gezin. Daarom houdt ze zo van die momenten die ze met één kleinkind alleen doorbrengt.

Vic, haar oudste kleinzoon van vierenhalf, blijkt te beschikken over een levendige fantasie. „Alle verhalen van de Rode Ridder kent hij. Hij krijgt er niet genoeg van die stripverhalen te horen voorlezen en zelf na te vertel-

len en na te spelen. Daarin is hij onnavolgbaar. Hij is gewoon de Rode Ridder. Speel ik mee, dan ben ik soms Guinevere en dan komt hij me redden”, vertelt oma Stoefs trots. „Taalvaardig is Vic ook, hij vindt voortdurend nieuwe woorden uit”, vervolgt ze. „Overspeeksel is er zo een.”

Trage Post

„Overspeeksel”, titelde Kris Stoefs de brief die ze aan Vic schreef en waarmee ze deelnam aan de wedstrijd van het Vlaams-Nederlands huis deBuren, waarbij grootouders aan een kleinkind een brief konden schrijven. Die wedstrijd was een onderdeel van de actie *Trage Post 2012 Slow Mail*, waarbij mensen kunnen communiceren met de toekomst. Achttien jaar lang bewaart Waerbeke vzw, een beweging voor stilte en leefkwaliteit in Geraardsbergen, die brieven.

Kris Stoefs was een van de vijf winnaars van die wedstrijd. Als prijs krijgt Vic in 2030 naast zijn oma's brief ook een brief van Hugo De Ridder. „Dat vindt mijn dochter, de mama van Vic, leuk, ze kreeg zelf nog les van Hugo De Ridder en zo krijgt Vic later ook een ‘ernstige’ brief”, zegt Stoefs. „Die van mij is braaf. Bij

In spelmomenten met ‘Rode Ridder’ Vic staat de tijd voor oma Kris even stil. „Dan word je zelf weer kind”. © Familie Stoefs

het schrijven was ik me er heel goed van bewust dat anderen die brief zouden meelesen, dat die gepubliceerd kon worden. Ik pende dan ook geen persoonlijke boodschap neer. Liever legde ik die onschatbare momenten vast, die ik nu met Vic beleef. Over de opbouw dacht ik lang na. Daarbij kwamen de lessen van de cursus Literaire creatie goed van pas.”

„O ja!”, antwoordt Stoefs volmondig op onze vraag of ze zelf

graag zo'n brief van haar oma had gekregen. „Het heeft iets spannends, net een boodschap in een fles. Er is veel dat ik haar nu zou willen vragen. Ik hoop dat Vic over achttien jaar nog de liefde kan aanvoelen die ik in de brief legde. Mijn drie andere kleinkinderen schrijf ik beslist ook een brief.”

Info via www.portaalvandestilte.be, www.deburen.eu, 02 212 19 30.

Advertentie

**BEDEVAARTEN
LOURDES**

17/6 - 5/8 - 12/8 - 2/9

**** Princess Class Autocar

**5 dagen / 4 nachten
volpension in ***hotel**

Normaal € 694 pp

NU € 347 pp

kortingscode: 01201301

Met Nederlandstalige begeleider
21 opstapplaatsen in Vlaanderen

LAUWERS

070-35 08 18 € 0,30 p/m
www.lauwers.be